

ВАРНЕНСКИ *Труж* КОРЕНЯКЪ

◆ Органъ на Културно-Просвѣтното Икономическо Дружество „Варненски Кореняк“ ◆ Гл. редакторъ: Г. АНГЕЛОВЪ

Год. абонаментъ 30 лв.
Излиза двуседмично

Редакция и администрация въ клуба
— Варна, „6-й Септемврий“ № 29

Обявления се приематъ
по споразумение

Варненци обичайте града си и работете за неговото преуспѣване!

Хр. Кр. М.

За безработицата

По въпроса за безработицата не веднѣжъ сме писали въ нашия вестникъ, защото всѣкога сме смѣтали, че безработицата е стопанско зло съ голѣми последици не само за отдѣлния човѣкъ, но и за общежитието, за отдѣлния градъ и за самата държава. Колкото е по-голѣма безработицата, толкова по-голѣми сж лошитѣ последици отъ нея. Безработицата се отразява върху здравословното състояние на отдѣлния човѣкъ, тя докарва отпадналия духъ, тя съсипва организма, тя се отразява върху общото развитие на градъ и държава. Грижитѣ за премахването на безработицата трѣбва да бждатъ непрестанни и голѣми. Тия грижи трѣбва да тежатъ на държавата, на общинскитѣ и обществени институти. Въ една наша статия, печатана въ бр. I на 18 VII 1936 г. ние писахме, че е необходимо да се замислимъ за издигане Варна и въ стопанско отношение, да закрепимъ и засилимъ индустрията, да развиемъ търговията, да съживимъ занаятчийството — еснафа, да създадемъ условия за намиране работа за безработнитѣ. Тогава ние подчертахме, че тия въпроси трѣбва да се подемятъ отъ надлежнитѣ институти, да се обмислятъ и отъ стопанскитѣ ни дѣятели. Въ бр. 7 отъ 16 X 1936 г. ние пакъ помѣстихме статия, въ която подчертахме, че безработицата се увеличава, че тя застрашава гр. Варна, и апелирахме да се обмисли и организира подпомагането на безработнитѣ, като влезатъ въ връзка община и инспекция на труда да се начертае планъ за подпомагането чрезъ създаването на работа, а не чрезъ даване подаяния, които сж временни мѣрки и които не разрешаватъ въпроса за безработицата. Подчертахме,

че трѣбва да се учи гражданството на трудъ, а не на подаяния, които излагатъ и човѣшкото достоинство. Ние изхождаме отъ мисълта, че семо работата може да създаде истинско и достойно за човѣка облекчение. На 10 XI 1939 г. ние пакъ издигнахме зовъ, че на беднитѣ и изнемогващитѣ трѣбва да се помогне, защото само здравия народъ може да бжде силенъ и да брани своята родина.

Ние и днесъ смѣтаме за нашъ дългъ да поддържаме становището, което е вземало нашето дружество по въпроса за безработицата въ нашия градъ е стигнала вече до застрашителни размѣри. Даватъ се временни помощи въ пари, продукти, даватъ се на бедно семейство по два хлѣба, но всичко това може да сгрѣе душата и семейството на безработния само за день-два. Но тая помощъ която сгрѣва, едновременно всѣва и смутъ въ душитѣ на безработнитѣ, които търсятъ работа за издрѣжка на семействата си. Дава имъ се подаяние, което измѣчва и излага. Не е късно, нека съ въпроса за безработицата да се занимаватъ ония, отъ които зависи сжлбата на народа. Да се обмисли и начертае планъ за подпомагане на безработнитѣ чрезъ създаване работа. Трѣбва да се действува бързо отъ държава и община, защото времената налагатъ това за споконствието и сигурността на самата държава.

Българскиятъ народъ е трудолюбивъ, българинътъ иска съ честенъ и тежъкъ трудъ да изкарва своята прехрана. Нека му се даде тая възможностъ да работи, а не да чака подаяние,

Благо Ибришимовъ

Цивилизация и култура

Ако съпоставимъ цивилизацията и културата ще видимъ, че помежду имъ има грамадна разлика.

Днесъ мнозина не само, че не разграничаватъ цивилизацията отъ културата, но и вѣрватъ, че тѣзи две понятия иматъ едно и също значение. Разбира се, че тѣ се мамятъ; тѣ смѣтатъ всичкитѣ постижения на науката за култура.

Днешния човѣкъ е цивилизованъ, т. е. той е успѣлъ да усвѣршенствува всичко; той е владетѣль на въздуха, моретата — свѣта — предъ неговото могъщество и силна воля всичко се прскляня. Благодарение на него, техниката, науката и искусствата днесъ сж въ своя апогей на развитие. И всичко това човѣкъ е постигналъ чрезъ бавната си еволюция, чрезъ непосилната си постоянна борба съ природата. Но доколкото той е отишълъ напредъ съ своето външно усвѣршенствование, защото вснчки придобивки на науката и искусствата способствуватъ за външния блѣсъкъ, то до толкова той е останалъ назадъ въ своето духовно развитие, или съ други думи казано, за смѣтка на нравственото духовно вътрешно издигане, човѣкъ се е издигналъ външно. И тукъ е рѣзката граница между култура и цивилизация, между културния и цивилизованъ човѣкъ.

Цивилизацията предполага външното усвѣршенствование, издигане, шлифоване, докато културата засѣга вътрешния миръ на човѣка, нравствено издигане.

Днешниятъ цивилизованъ човѣкъ, е предимно човѣкъ на техниката, науката, изкуството, а културния човѣкъ, освенъ, че е човѣкъ на техниката, културатъ и изкуството, но е човѣкъ на любовта, доброто и истината.

Ясно е, че трѣбва да се стремимъ къмъ културата. И на насъ, младежта които сме възвани да работимъ се налага дългъ да ратуваме за издигане културата на човѣка. Защото, както казоль и Ницше — този пръвъ пионеръ на новата култура, цивилизацията залѣва, цивилизацията умира.

Споредъ него бждащото е

Никола Станчевъ

аптекарь
подпредседателъ на бойцитѣ
отъ фронта — Варна

ЗА БЪЛГАРСКИЯ ДУХЪ

Историята показва, че когато противникътъ на една нация, не сж успѣвали да я победятъ съ откритата сила, тѣ сж се опитвали тогава подложатъ душата на този народъ на бавно и неусетно отравяне.

По такъвъ начинъ, много народи сж били потогвляни отвътре, за пълно овладяване отъ нея.

И старята българска история познава такива случаи. Византия напр. като не е могла да победи съ откритата сила българската държава, е успѣвала на нѣколко пѣти да я омаломощи бавно и неусетно, чрезъ постепенно духовно отравяне.

Противникътъ на българската нация сж знаели винаги въ какво се състои нашата сила.

Тѣ знаятъ много добре, че българитѣ отъ Аспаруха и до днесъ сж побеждавали нито съ количество, нито съ богатство, а сж побеждавали съ коравия си победенъ духъ.

Българитѣ завоеваха земята си, не съ количество и не съ богатство, а съ дисциплина и съ мъжество.

Първото и второто българско царство побеждаватъ Византия и всичкитѣ си съседи, която бѣха и по-многобройни и по-богати, защото никое богатство не удържаше на напорътъ на българската воля и на българския духъ.

Нашето възраждане съ борбитѣ до Шипка е примеръ за

надмощието на духа надъ материалната сила.

Презъ 1875 г. седемгодишното българско княжество — победи едва ли не съ тояги една стара и богато въоръжена армия.

Презъ 1912/13 година 4 1/2 милионната тогавашна България срива изъ основи една могъща империя, и българския духъ стена за примеръ на цѣль свѣтъ.

А презъ 1915/1918 г. ние побеждавахме по нѣкога полуоблечени, полунахранени и съ оскъдни муниции, голѣмитѣ армии на велики народи и то пакъ главно съ волята и духътъ на нашия боецъ.

Противникътъ на българщината, знаеха отдавна на какво се дължи българската сила и затова тѣ не се задоволиха да откъснатъ части отъ нацията и земята ни. Тѣ не се задоволиха и отъ това, че ни ограбиха съ репарации въ натура и пари и, че ни лишиха отъ значителни стопански възможности.

Но освенъ всичко това тѣ взеха ний-отровни мѣрки, за да омаломощятъ най-страшната за тѣхъ сила — българския духъ.

И тъкмо това най-опасно тѣхно посегателство, нашата интелигенция не можа да разбере достатъчно ясно въ продължени на цѣли двадесетъ години. Затова и день днешенъ у насъ се полагатъ грижи за почти всички материални нужди, но не ее върши почти нищо организирано, за да запазиме най-големиятѣ си богатство — победния български духъ.

Това фатално недовиджане на духовната страна на нашия животъ има причини, които трѣбва да станатъ всѣкому ясни.

Нека сега, като преценяваме миналото и когато строимъ пѣтя за идната победа, отвориме широко очитѣ на онѣзи, които недовиджатъ и нека имъ посочимъ отъ кога и по какъвъ начинъ главно правятъ българщината съ поражение.

До началото на голѣмата война 1915 г., обикновения българинъ не бѣше виждалъ (Следва на II стр.)

Варненски Кореняк

Никола Станчев

аптекарь
подпредседател на бойците
от фронт — Варна

ЗА БЪЛГАРСКИЯ ДУХЪ

(Продължение от стр. I)

шпионин и родоотстъпник. Тъзи думи звучат странно. Когато се говореше и преподаваше за шпионаж, слушателите оставаха с впечатление, че става дума за фантастични, дори окултни неща, които може би съществуват, но може би и не съществуват.

А сега само след 20 години, българинът среща шпиони и родоотстъпници твърде често по улици, из кафе и навсякъде. Поради което са поставени табели на видни публични места и заведения пазете се от шпиони, не говорете по държавни и военни въпроси.

През това време порастна едно цяло поколение, което вижда как възрастните общуват, с тези национални чудовища. Това ново и младо българско поколение не е виждало някогашна истинска граница между нещата и безчестието и то расте, за да поеме ръководството на нацията с една нова и опасна мръка за национална чест.

Какъ стана така, че границата между родолюбие и родоотстъпничеството биде затрита за не малко българи?

Какъ стана така, че когато други нации блестят вече от духовна чистота, ние оставихме толкова хора да заживяват с злото?

Причините са много.

Първата причина е **марксизмът**, който чрез социалдемократизмът и комунизмът проучи в продължение на десетилетия, голяма част от българската интелигенция да мисли материалистично и интернационално.

Втората причина е демократичния либерализъм, който се изроди в демагогия и извлече простачината и престъпността на чело на българския политически живот. Тъзи две причини отвориха вратата на третата причина.

А тази трета причина е плановната отровна дейност на наши външни противници, които с специални централи и богати субсидии подкрепят борбата срещу всичко здраво в нашия политически и културен живот.

Това, което са вършили у нас от 1887 год. до 1915 г. е незначително. До това време българщината растеше духовно. До това време първите

две причини — марксизмът и демократичния либерализъм подготвяха ту с утопии, ту с демагогия, почвата за отровна работа на външните ни противници.

Но в разгара на световната война, когато многобройните ни противници, разбраха, че не могат да ни победят с открита сила, създадох през 1916 г. първите специални централи въ чужбина за борба с българския дух.

Тъзи централи намериха отдалечни българи, едни от които бяха въ чужбина, други бяха въ нашите затвори, а трети бяха на свобода у нас. Отровните централи свързаха измънниците от чужбина с тези, които бяха у нас, оплетоха цяла мрежа и започнаха писмена и устна пропаганда, както на фронта така и въ тила.

Хвърчащи листове с поражено съдържание се печатаха въ странство и до като едни от тях се пушаха с аероплани над фронта други се пренасяха по нелегален начин въ страната. Чуждестранни бюра примамваха и изпращаха хиляди български младежи въ чуждестранни колониални legionи.

Бурята на войната беше разклатила из дъно българския живот и неговата устойчивост излезе на повърхността. Здавите сили бяха изтощени и не можиха да видят дори пример от чужбина, защото въ Русия, Германия, Унгария и другаде ставаха смутове и революции.

Войската, църквата и училището — трите школи на българския дух бидоха подложени на протихобългарски морален натиск. Отвориха се широко вратите на чужди религиозни и училищни пропаганди, които улеснени от поражени и родоотстъпниците, плъзнаха като екзема из България.

Но от всичко най-странно и най-очевидно в нашия живот е това, гдето много хора свикнаха вече с това положение и го смятат за нещо нормално, когато въ същност то е най-опасното и най-грозното явление въ нашата нова история.

Нека се знае, че българския селяк е не само трудолюбив, но той е запазил напълно националния си усет.

България по население не е

Стойков
бивш пр. окр. съд

За Царя Освободител — Александър II

Преди 59 години на 1/14 март 1881 година падна убит от терорист, един от най-великите руски царе — цар освободителя Александър II. Туй грозно убийство тури край на едно светло царуване.

Александър II бѣ избавил Русия от крепостничеството, а България от робство.

Убийството на царя освободителя потресе не само Русия и България но и цялото славянство. Варварско бѣ това убийство. Общославянската мисъл дълго време не можеше да се помири с факта на това безпримѣрно посѣгателство върху живота на този тъй хуманен и тъй добър цар.

Насилствената смърт на Царя освободителя тури спирка на неговите хубави начинания

малка. Тя нѣма въ себе си почти никакви чужди малцинства.

Народът ни е единъ от най-храбритѣ народи на земята.

Ако нашите възрожденци: Паисий, Раковски, Левски, Караджата можеха да се върнат и поемат ръководството на тази България, кой знае какво щеше да стане с картата на южна Европа.

Та нали техния дух — българския дух не дава спокойствие на враговете ни и нали точно за неговото унищожение — тѣ нашите врагове най-много усилия положиха.

Възможно ли е щото същия този народ, който създаде чудесното ни възраждане, който роди героите от времето на Паисий, Раковски, Левски, който води толкова борби за Тракия, Македония и Добруджа да понася още жестоки страдания?

Враговете ни, знаейт нашата сила и познават българския дух. Въпреки всичко тѣ не успѣха да го унищожат, а само успѣха да го упоят и приспят.

Ний сме длъжни част по-скоро да събудимъ и очистимъ този български дух. Ний трѣбва преди всичко да очистимъ страната ни от родоотстъпници и да заработимъ от всичко най-вече за духът на българската нация. Тогава можемъ да бждемъ сигурни, че България ще стане силна, велика и ще пребъде въ вѣковете.

Ако се хвърли погледъ върху историята на нашата освободителка, ний мѣчно можемъ да намеримъ епоха по богата и по блѣскава по съдържание отъ тая на царуването на Александър II.

До неговото царуване руския народъ е билъ робъ, тънялъ е въ невежество, не е вземалъ никакво участие въ живота на страната си.

Съ нещастното положение на Русия, Александър II е билъ запознатъ още преди да се възкачи на царския престолъ. Запознали сж го неговите възпитатели К. Мердеръ и В. Жуковски. Надаренъ съ необичайно меко сърдце и отзивчива душа, подготвенъ от своите отлични педагози, искаше ясно понятие за своя дългъ кито царъ, Александър II още съ встъпването си на престола се заобикаля съ отлични сътрудници като графъ Лански, графъ Ростовцевъ, Н. А. Орловъ, графъ Милютинъ, графъ Мурашевъ, Великият князе Николай и Константинъ и други.

Заобиколенъ от такива славни и преданни нему люде той започва своите реформи основани на хуманитарни начала.

Нека преведемъ и кажемъ на кратко по две думи за някои от направените от Александър I реформи.

I. За освобождението на християните: това е било голяма социална реформа. Благодарение на нея въ Русия сж сж създали милиони нови хора, които до тогава не сж били хора вещи.

II. За сѣдебната реформа: Още въ манифеста си, следъ Севастополската война, Александър II прогласилъ: „правда и милостъ да царствуватъ въ судахъ“. Стария сѣдъ е билъ писменъ и таенъ. Сѣдията е водилъ по писмени дознания безъ да види било тѣжация било свидетелите. Разглеждането на дѣлото е ставало тайно и подсъдимиятъ често узнавалъ неочаквано за издадената срѣшу имъ присѣда и не сагласилъ никаква възможностъ да се защитятъ. Дѣлата сж продължавали съ десетки години. Силните и богатите сж прѣчили за бързото имъ рѣшаване. За стария сѣдъ сж се били сложили и сѣждали пословици като тия: „съ силния и съ богатия не се сѣди“, „където закона тамъ и неправ-

дата“, „За слабиятъ нѣма писани закони“. Новия сѣдъ замѣнилъ писмени, по новия сѣебенъ уставъ тѣжацият и свидетелите даватъ обясненията си устно предъ самия сѣдъ, при това и гласно. Сѣдътъ станалъ равенъ за всички. Богатството и силата престанали да иматъ значение предъ съвѣста на сѣдията и закона. Но подсѣдима скамейка милионера е сѣдалъ напредъ съ обикновения крадецъ, помѣщика съ своя бившъ родъ. За сѣдии вече сж назначавали хора свѣдоуци, задознати съ законите наредъ съ стогостта, въ сѣдилищата е трѣбвало да царят милостъ, снисхождение къмъ извършили престѣпление подъ влиянието на неочаквани обстоятелства. За туй за по голѣмите и сложни дѣла сж били повикани и сѣдебни заседатели, на които е било предоставено да решаватъ дѣлата по съветъ.

III. За военната реформа: До Александър II военната служба въ Русия се е изпълнявала само отъ крестияните и еснафътъ, тя е била много тежка и се е продължавала 25 години. Александър II уравнилъ поданиците си и поттношение овлонението на военната имъ служба. Въ 1874 година той е издалъ указъ, въ които се е казвало: защитата не престола и отечеството е свѣщена длъжностъ на всеки Руски поданикъ, безъ разлика на състояние. Срока на самата служба е билъ намаленъ отъ 25 години на 6 години. Свършилиятъ висше образование служили само 1 година, а тия свършили първоначално — 4 години. Такива сж били характерните черти на дѣжавните преобразования проведени отъ Александър II: Освобождание и издигане личността преобразяване на вътрешния държавенъ строй върху началата на човѣщина. Много отъ набелязаните реформи останахъ недовършени по отношение на външните сабития, по време Царуването на Александър II, ле може да не се споме обявяването война на Турция за освобождението на България 1877/78 година.

Турците, следъ, севастополската война, сж се били задѣлили да подобратъ положението на подвластните имъ славян-християнски народи тѣ обаче

(Следва на стр. III)

М Ж К А

Свѣтлината отъ угасващиятъ день, едва попадаше презъ прозорчето въ арачната килия.

Изправенъ надъ вѣнния столъ, хваналъ съ двете си ръце желѣзната рѣшетка, погледътъ на Донски, бѣше устременъ навънъ. Валѣще снѣгъ и леко застилаше земята. Последниятъ день отъ двѣта си отиваше, и съ него много надежди отлиха.

Петнадесетъ години изпратени отъ тукъ? — прошепна той.

— Питнадесетъ години въ очакване? Каква мъжа да виждашъ, да чувствувашъ свѣтътъ, свободата и да губишъ надежда?... Мъжа, която ще ме погуби... Злодей, послужихте си съ мене и до като съмъ живъ ще нося невиненъ пегното — убиецъ. Ахъ, младостъ и сили чезнатъ въ мъжа. Нѣма ли да има край на тази мъжа? Хората сж зли къмъ менъ, тѣ бѣгатъ, страхуватъ се, а може би, тѣ сж истински убийци, но тѣ сж чест-

ни, защото не сж въ мрачниятъ затворъ.

Въ следната килия издрѣнкахо окови.

— Злодей, нѣма ли край на този адъ — и той слѣзе отъ стола и се трѣшна на леглото си. Деньтъ угасна, тъмнина завладя килията. — И тоя день угасна и тази година си отива — така, той се унесе въ своята мъжа и заспа.

Камбаните възвестиха идването на новата година. Донски се сепна, скоочи отъ леглото си и се вслуша въ звукътъ имъ. Предъ него узрѣ споменътъ преди петнадесетъ години —

новогодишниятъ балъ.

— Тогава бѣхъ младъ, препълненъ съ стремежи и всички пречки въ живота мислѣхъ, че мога да преодолявамъ, а то...

— Сѣщата нощъ съ Юлия си пожелахме щастие, пихме наздравица и не чувствуваше, че новата година, ще ни раздѣли. Какъ се мами човѣкъ? Очаква едно, чертае си свѣтли хоризонти, а животътъ му поднася съсемъ друго. Какво мога да очаквамъ отъ него? Когато изгубихъ надежда за свобода. Какво може да ми донесе новата година? Освенъ страдания, до като смъртъта ме скове.

Шумътъ утихна, но спомените не го оставиха, отнесоха го въ родния му градъ, въ тихиятъ бащинъ домъ. Предъ него се изпречи образътъ на баща му, той го виждаше вече старъ, прегърбенъ побелѣли коси отъ мъжа и бедната му майка, която го напѣжстваше въ живота.

— Горките старци, тѣ страдатъ отъ хорските хули, за тѣхъ радостта е изчезнала, когато азъ единствениятъ имъ синъ съмъ опетненъ. Колко е тежко да бждешъ невиненъ осѣденъ а сѣдно съ тебъ да сградятъ и други... А Юлия, къде ли е тя сега?

Какво ли прави? Навѣрно

Славчо Димитров

Желѣзницитѣ въ днешно време

Живѣемъ въ епоха на тѣй нареченія модернизъмъ, въ която механизиранието т. е. машинизирането играятъ първостепенна роля, движущи се съ лудо темпо напредъ, пробивайки си пътъ въ всички промишлени и индустриални браншове, оставяйки задъ гърба си досегашнитѣ стари примитивни — ржчни начини на производство. Въ резултатъ, на това до известна степенъ се дължи отчасти безработицата въ известни страни, обаче спирачна за постиженията на човѣшкия гений нѣма и като така завоеванията въ тая областъ нѣма да спратъ.

Едновременно съ това се изпрѣчва на прѣденъ планъ голѣмиятъ въпросъ за свое временния плазментъ на произведенитѣ огромни количества сурови или преработени артикули, били тѣ консумативни или не; и разпращането имъ изъ цѣлата страна за вътрешна употреба или за износъ. За да се задоволятъ навреме консумативнитѣ нужди на страната и тия въ чужбина нужни сж бързи и сигурни срѣдства за транспортъ отъ голѣмъ мащабъ, каквито въ случая се явяватъ и могатъ да бждатъ само желѣзницитѣ.

Ето, защо въ страни, където ж. п. мрежа е по-гъста и стопанството имъ т. е. икономическото състояние на тия държави стои на завидна висота, взаимна на това превоза на произведенитѣ въ страната артикули и изнасянето имъ за чужди пазари, сж въ независимостъ отъ вънъ или съ други думи казано, гжстотата на ж. п. мрежа и достатъчния подвиженъ материалъ и възгоненъ паркъ сж право пропорционално на икономическото процъвтѣване на даденъ народъ и обратно. Като така дългъ на всѣка ж. п. администрация, е да се стреми и разполага съ толкова количество локомотиви, вагони и съоръжения, които бѣха задоволити не само обикновенитѣ — нормаленъ превозъ, но и този презъ сезони на усиленъ сточенъ и пжтншики трафикъ, билъ той вътрешенъ или насоченъ къмъ чужди пазари.

Съ това биха се избѣгнали обявяването на разнитѣ вагожни кризи, натрупване на износни артикули за нѣкой отъ които подлежащи на бърза развала. Всѣко ненавременно изпращане носи голѣми загуби и компромиси на износителитѣ. Независимо отъ това биха се спестили и плащанията подъ форма на наемъ къмъ чужди

тѣ ж. п. администрации за отпуснатитѣ ни вагони, които не винаги и своевременно се оставятъ на разположение на нашата администрация. Следователно не би могло съ сигурностъ да се разчита на тѣхъ, особено въ тѣзи тежки времена, които преживяватъ държавитѣ, а съ това се нарушаватъ и пресрочватъ договори сключени съ разни търговски фирми въ чужбина за сделки. Въ резултатъ, на което търговцитѣ — износители търпятъ загуби, а заедно съ това се подбива и реномето на българския търговецъ — пласьоръ.

За забелязване, отраднo впечатление прави обстоятелството, че именно, за този недостигъ на вагони, управата на нашата ж. п. администрация полага голѣми грижи, за да задоволи настойчивитѣ искания на търговцитѣ, които грижи сме увѣрени ще продължатъ и за въ бждаще, съ пожелания тая празнота отъ липса на вагоновъ паркъ, постепенно да се попълва съ нови вагони, които благодарение на своята рентабилностъ скоро биха се изплатили и стигнемъ до положение на пълна независимостъ отъ вънъ въ това отношение.

Доказано е, че желѣзницитѣ играятъ голѣма благотворна роля за издигане и процъвтѣване на известни населени пунктове, нѣкой, отъ които сж се създали и дължатъ своето съществуване изключително на тѣхъ (напр. Червены бръгъ и др.)

Фактъ е, че тамъ презъ кждето, минава ж. п. линия, този край е по-издигнатъ въ икономично отношение, а заедно съ това и културния уровень на населението му стои на много по-високо стъпало отъ останалитѣ по-збутани села и градове, които по една или друга причина или по своето географско положение сж лишени отъ възможността да иматъ това благо каквито сж желѣзницитѣ.

Днесъ, когато свѣтътъ се тресе отъ адскитѣ гѣмтежи на орждията, когато културни народи сж се хвърлили едни срещу други въ братоубийствени войни, когато моретата сж осеяни съ хиляди мини, надъ и подъ водата, сеящи смъртъ и разруха на около си, когато параходитѣ се движатъ подъ постоянната угроза ежеминутно да се натъкнатъ на тѣхъ и хвъркнатъ въ въздуха заедно съ товара отъ стоки, които носятъ въ своитѣ огромни търбуси, възлизащи на хиляди тонове, желѣзницитѣ и

тукъ пакъ изиграватъ своята спасителна роля. Тѣ превозваки съ свойѣ стоманени чудовища следвани отъ десетки вагони минаватъ презъ неутрални територии заобикалящи хиляди километри пътъ, носятъ хранителни припаси, петролъ, воени материали и др. артикули нужни за воюващитѣ страни.

По тоя начинъ се задоволяватъ крещящите нужди безъ да се прекъсне нишката на притокъ отъ тѣзи тѣй желани блага осигуряващи по тоя начинъ своя тиль и по-нататъшно съществуване, което е отъ жизнено значение за тѣхъ, на едно съ това и възникъ на една нанасена така победа се наклоняватъ къмъ тѣхна страна.

Следователно, желѣзницитѣ сж значи, не само мощенъ лостъ отъ икономична гледна точка, но сж и факторъ отъ голѣме стратегическо значение, понеже се знае, че всѣка навременна помощъ е двойно дадена.

Не напраздно при военно стълхновение, всѣка една отъ воюващитѣ страни се стреми да нападне и разруши по главнитѣ ж. п. възли, центрове и ъстове, ка по тоя начинъ се парализира цѣлото ж. п. движение, компрометира превоза и прехвърлянето на хранителни приноси, войскови части и оръжие отъ едно мѣсто на друго, фактъ отъ огромно значение при отбраната на една страна.

Подробни примѣри имаме и имаме отъ миналитѣ и настоящи войни, които се водятъ защото прѣсни сж още примѣритѣ, каква решающа роля изиграха германскитѣ желѣзници презъ време похода на Германия срещу Полша при принасянето на войски, храни и воени материали. Нека не забравяме сжще така, че при неотдавнашнитѣ военни маневри, извършени въ северна и южна България, желѣзницитѣ ни, изпълниха съ честъ и достойнство възложената и работа, превозвайки съ голѣма точностъ и усърдие, разнитѣ войсковы части и съоръжения. Съ това тѣ имаха дѣлъ въ успѣшното провеждане на възложенитѣ военни операции.

За вложенитѣ максимумъ усилия персонала на Б. Д. Ж. заслужено спечели адмиралитѣ на цѣлия български народъ изразени съ похвали изъ печата и благодарственнo писмо отъ щаба на войската, отправено до администрацията на Б. Д. Ж. за блѣскаво изпълнение (Следва стр. IV)

Стойковъ

бившъ пр. окр. съдъ

За Царь Освободителя — Александъръ II

(Продължение отъ II стр.)

не изпълнили това си задѣление и нродѣлжавали да се отнасятъ съ тѣхъ, особено съ българитѣ много жестоко.

Слуховетѣ за турскитѣ звѣрства предизвикали съчувстване между руския народъ, и особено у Александъръ II, той се обърналъ къмъ султана и поискалъ отъ него спиране преследването и злумитѣ срѣдъ християнитѣ. По този начинъ на Александъръ II се е била събрала въ Цариградъ и конференция отъ представители на вдикитѣ сили за да изработи статутъ за преобразование и подобрене положението на подвластнитѣ Босна, Херцеговина и България.

И следъ разрешенята на тази конференция положението на християнитѣ, особено и това на Българитѣ, ни най-малко не се подобрило. И тогава Александъръ II, въ априлъ 1877 г. е обявилъ война на Турция за освобождаването на България. „не для завоевания идемъ Мы, е казано било въ указа, съ който се е обявяла войната — а на защитихъ угнетенныхъ братьевъ нашихъ, на защити върѣе Христовъ“, по задѣлжителнитѣ личности и сподвижници на Александъръ II въ тази война сж биле великитѣ князе Николай Николаевичъ и Михайлъ Николаевичъ, генералитѣ Гурко Скобелевъ, Радеци, Свѣтополкъ Мирски, Столипинъ, Графъ Игнатиевъ...

Политическитѣ резултати отъ Руско-турската война както е известно, вслѣдствие Германския конгресъ не бѣха забоволени, но все пакъ България, по не отъ части се видѣ сво-

бодна.

Следъ Руско-турската война царуването на Александъръ II се в продължило още две години нѣщо. Ако не бѣше послѣдаала неговата трагична смъртъ навѣрно нѣмаше сега де бжда такава плачевно положение на славянството.

Александъръ II умрѣ мъченически на 1. III. 1881 г. Императора Александъръ II се е връщалъ въ двореца си отъ направената му инспекция на па пжтя подъ колата му била хвърленъ бомба отъ която тя е била силно повредена, но смѣ царя останалъ неврълимъ Файтонджията поистколъ да кара „казалъ“ да продължимъ царю, полицмайстора сжщо гн е молилъ да прадѣлжатъ за двореца, но той отговорилъ: „не, искамъ да вида раненитѣ“ и отишълъ къмъ ямата, изровена отъ бомбата. Въ това време се приближилъ къмъ него младъ човѣкъ, дигналъ нѣщо високъ и го захвърлилъ въ краката на царя. Последствие страшенъ взривъ. Царя падналъ и извикалъ „помогнете“. Окръжалитѣ го вдигнали. Бомбата му откъснала краката до коленетѣ послѣдвало силно кръвоизлияние по-неже кола а е била разрушена. Царя е билъ дигнатъ на ржце и искали да го внесатъ въ една близка къща за да го превържатъ обаче той не иткалъ и казалъ „въ двореца, тамъ да умра“ тѣзи сж били последнитѣ му думи, тѣй е свършилъ Александъръ II, царството на който е оставило свѣтли страници въ Руската история.

Почва втория

3 МЕСЕЧЕНЪ ДАМСКИ КУРСЪ

Специално по художествена керамика.

Ще се изработватъ най-разнообразни керамични издѣлия. Сжщо най-разнообразни техники. Времето е разпредѣлено съ огледъ всѣки курсистъ да може да изработи най-малко 6 — 7 предмета. Пролѣтното време благоприятствува работата въ керамичното изкуство. Ето защо поканватъ се дамитѣ да побързатъ и посетятъ курса, който е отъ голѣмо значение за домакинството на дамитѣ съ художественъ усетъ.

Справки отъ 10 — 12 ч. пр. обѣдъ ул. „Царь Борисъ“ № 49

вече е омжжена, има си свой домъ, деца и може би вече не си спомня за меоъ, но и защо ли? Годиинитѣ текътъ, тѣ промѣнята хората, едни забравятъ миналото отъ охолство, други живѣятъ съ мжка и си спомнятъ за него.

Когато човѣкъ страда, споминитѣ сж по мили. Сега всички ме отбѣгватъ, престѣпникъ съмъ билъ, кому мога да бжда полезенъ азъ? Колко сж досадни по нѣкога човѣшкитѣ нрави, когато не вникватъ въ душата еа я разбѣрагъ. Нѣкога бѣхъ почитанъ, имахъ приятели — „Вѣрни на другарския дѣлъ“, но имаше защо, защото по-лесенъ бѣхъ за тѣхъ, а

сега се отказаха отъ менъ. Човѣкъ съмъ въ нищета, охуленъ, опетненъ.

Колко жалки сж хората по нѣкога, осветлени отъ истината? Въ туй море отъ неправди не е ли по-добре да свърша? Петнадесетъ години чакамъ, губя търпение, изчезва воля. Тая мисль ме завладява, но, ако туря край, не ще мога да покажа невиността си. Но, кое отъ тѣхъ да?

Нѣкой отвори прозорчето на килийната врата. Донски се сепна.

— Кой ли е? Защо ме търсятъ по това време... Смъртенъ страхъ го обхвана. — Че може ли следъ токова години,

— Донски I — Чу се гласътъ на дежурния надзирателс. Той не се обади.

— Донски I — Повторно извика надзирателя. Донски стана и се приближи къмъ прозорчето.

— Какво има?

— Слушай донски! Нали ти бѣше осъденъ за убийството на индустриалеца Захариевъ?

— Е. да какво има?

— Въпреки че правя престѣпление съ службата си, ще ти прочета едно съобщение отъ тоя вестникъ, и той запаилъ електрическото си фенерче.

— Не пристанаха ли да се занимаватъ съ мене?

— Но слушай какво ще ти

прочета: „На 27 т. м. въ Виена е починалъ синътъ на убитиятъ преди петнадисетъ години индустриалеца Захариевъ. Въ последниятъ си часъ, той е направилъ признание. „Убиецътъ на бащата ми, не е невинно осъдениятъ касиеръ Донски, а самиятъ азъ. За доказателство, моше да послужи писмото...“

— Приятелю, извика Донски и треперящъ протегна ржце презъ прозорчето.

— Тихо, че можешъ да събудишъ нѣкой!

— Тогава чети, чети! Той цѣлъ трепереше отъ възлнение. Надзирателтъ продължи да

чете: „Писмото, което е написано отъ баща ми, (следъ, като го наранихъ смъртоносно) въ последнитѣ минути, което не можахъ да му отнема, поради шумътъ, който чухъ отъ съседната стая. То се намира въ бившия слуха на семейството ни Ивановичъ, съ което ме владѣеше.“

Иваничъ е заловенъ и направилъ пълни спомогновения.

— Приятелю! ...

Тихо Донски, сега се радвай и бжди щастливъ! И той се отдели.

Благодаря ти... занчи, ще бжда свободенъ... Свободенъ

Милицинъ

ВАРНЕНСКИ КОРЕНЯКЪ

Орган на Културно-просвѣтното Икономическо Дружество „Варненски Кореняк“

Отг. ред. Ю. Р. ТОДОРОВЪ

Д-ръ А. А. Недѣлковъ—Варна

Какво трѣбва да се направи за въздушната отбрана на града?

Възникналият от нѣколко месеца военен конфликт въ Европа постепенно се разширява и застрашава да обхване може би цѣлия континентъ и да причини несравнено по-големи разрушения и опустошения отколкото това направи миналата общоевропейска война. Изглежда, че въ историческия развой на народитѣ по неизвѣстни намъ още козмични или други влияния настѣпват моменти на умопомрачение, на религиозни, расови, революционни и воиствени психози, борби и сътресения. Дано разгоряващият са опустошителен пожар не достигне нашитѣ граници и ни пощади отъ своитѣ разрушения. Но нашъ дългъ е да се подготвимъ за всѣка евентуалностъ, като знаеиъ, че който иска миръ—трѣбва да се готви за война и че да управлявашъ—значи де предвиждашъ.

Въ съвременната война, благодарение на моторизиранието на армитѣ, на усъвършенствуваниѣ сръдства за изтрѣбление на неприятеля по суша, по море, подъ вода и по въздухъ, почти нѣма фронтъ и тилъ. Както бойцитѣ на фронта, така и мирното население сж изложени на опасностъ отъ

нападение. Населението на единъ пристанищенъ градъ, какъто е Варна е изложено на действие, както на огнострѣлнитѣ орджия по суша и по море, така и на тия отъ въздушнитѣ нападателни сръдства. Не е отъ нашата компетентностъ да разглеждаме защитата на града въ време на война. Ние искаме само да набележимъ въ общи линии необходимостта отъ **пасивна въздушна отбрана**, въ която трѣбва да вземе дейно участие самото застрашено мирно население.

Въздушното летателно дѣло е направило и прави постоянно колосални успѣхи, които, за жалостъ, сж насочени не за благоденствието на човѣшкото, а по-скоро за неговото изстребление. Въздушнитѣ летални уреди сж постигнали една невѣроятна бързина на движение, едновременно съ това е увеличена и тѣхната мощностъ, размѣри и способностъ да пренасятъ грамадни тежести. Въоръжението на бойнитѣ самолети постоянно се усъвършенствува и засилва. Тѣ притежаватъ не само сръдства за нападение и защита отъ неприятелски бойни хвърчила, но и за разрушение на военни и невоенни обекти въ неприятелската територия, за изстребление и тероризиране на враждебното мирно население.

Бойнитѣ самолети си служатъ при своитѣ нападения съ: 1. разрушителни бомби, 2. запалителни бомби, газови или бактериални бомби и 4. картечици.

Разрушителни бомби. Напълнени съ силни експлозиви, тѣзи бомби обладаватъ голѣми пробивно, разрывно и разрушително действие. Една бомба отъ 50 кгр. може да пробие едно обикновено четириетажно здание и да експлодира въ избата, а бомба отъ 1000 кгр. може да разруши десетина къщи. Самолетитѣ могатъ да носятъ до 3 бомби отъ по 300 кгр., 20—отъ по 50 кгр., 1000 запалителни бомби отъ по 1 кгр. или 5000—отъ по 200 гр.

Изследванията показватъ, че, една бомба отъ 50 кгр., прониква въ железобетонна плоча съ дебелина 50 см.; бомба отъ 100 кгр. 55 см., отъ 300 кгр.—80 см. и бомба отъ 1000 кгр.—100 см.

При това положение мирното население може да намѣри закрила отъ разрушителнитѣ сашолѣтни бомби въ специално построени убежища.

Запалителни бомби. Тоя видъ бомби нѣматъ голѣма тежина и се носятъ отъ

бойнитѣ самолети въ голѣми количества и при нужда могатъ да ги изхвърлятъ едновременно въ разни части на заселенитѣ мѣста и да предизвикатъ множество пожарни огнища. Едни отъ запалителнитѣ бомби съ бѣлъ или червенъ фосфоръ, а други съ запалителната смѣсъ термитъ. Последнитѣ по-нови бомби сж покрити съ специална металична обвивка, която подъ влияние на експлозива се възпламенява и развива температура до 2000—3000 грауса на която не могатъ да устоятъ никакви горивни и тънки металически материали.

Запалителнитѣ бомби сж така устроени, че пробиватъ само покривитѣ на зданията и се възпламеняватъ въ подпокривното пространство (таванитѣ). Нашитѣ подпокривни пространства обикновено служатъ за складране на стари и други вещи, които представляватъ извънредно подходенъ горивенъ материалъ. Въ първитѣ 5—6 минути запалително действие на бомбата може да обезвреди.

При горенето се образуватъ горѣщи искри, а при фосфорнитѣ бомби, както и при разрушителнитѣ, се отдѣлятъ по-нѣкога отровни газове, срещу които трѣбва да се взематъ мѣрки — носене на противогазова маска.

За предупреждаване и своевременно угасяване на възникналитѣ отъ запалителнитѣ бомби пожари, освенъ почитането на всички подпокривни пространства, и покриването имъ съ пѣськъ или прѣськъ като противогоривно сръдство, е предвидена въ правилницитѣ по П. В. Х. Защита и противопожарна служба. Градската пожарна команда въ такива случаи при едновременно възникване на пожари въ разни части на града е абсолютно въ невъзможностъ да се притече на помощъ. По тая причина по опредѣления вече планъ града се раздѣля на участъци, въ всѣки отъ които се уреждатъ пожарни ядра, на чело съ единъ началникъ съ нуждния авторитетъ и подготвка.

Къмъ тѣзи пожарни ядра се подбиратъ доброволци, граждани и младежи, не подлежащи на военна служба, които своевременно и още отъ мирно време се подготвятъ за противопожарната служба.

За участъковата противопожарна служба се предвижда централно мѣсто въ участъка, съ необходимитѣ наблюдателни пунктове, отъ които защитницитѣ отъ наблюдателнитѣ

МЛАДЕЖТА КЪМЪ ЕДИНЕНИЕ

На младежта е свойствено да се увлича отъ идеи, тъй като ней трѣбватъ такива, чрезъ които да оформи мирогледа си.

Самата тя идеалистично построена, не подбира такива спореи тѣхното осъществяване. Наивна по много въпросъ лесно се увлича.

Веднажъ надъхана съ разни химери, то тя слѣпо се придържа о тѣхъ. Отъ това следва разногласието. Последното, подсилено съ разни страсти, дава разединението, нежелано въ никоя областъ на човѣшката дейностъ.

Въ миналото, въ епохата на възраждането, имаме една ярка проява на единение.

Въ началото на възраждането е имало разногласия по най-различни въпроси: за литературния езикъ, писмеността, историческата роля на България, църковната независимостъ, начина на освобождение отъ игото. Обаче, винаги разума е наддѣлявалъ. Разногласията се смалчаватъ, изгубватъ и се стига до пълно единение, поради общия идеалъ: свободна България и издигането ѝ въ културно отношение. Ето какъ една идея може да сплоти цѣлокупната българска младежъ, а следъ това и народа. Това се постигна, защото идеалътъ бѣ еднакъ чувствуванъ отъ всички и главно, защото бѣ осъщественъ.

Нашето разединение се дължи на пословичната ни славянска несговорчивостъ. Славянитѣ и до днѣ днешенъ си оставатъ съ противоположни мирогледи, съ центробѣжни, сепатични стремежи.

Ако хвърлимъ погледъ на другитѣ народи, ще забележимъ грамадни успѣхи на тия страни, където единението е дѣло, а не само думи. Напримеръ Финландия. Тамъ рано осъзнаха, че, за да има предѣлъ въ културно и икономично отношение, първо трѣбва да има сплотеностъ. Постигнаха я чрезъ здраво възпитание, координиране на всички схващания и издигане въ култъ идеята за служба на народа.

Днесъ, когато единението на българската младежъ е наложително, то не остава нищо друго, освенъ да вникнемъ въ миналото на самитѣ насъ и другитѣ народи и почерпимъ нуждната поука.

А тая е: единъ идеалъ — тоя за благоденстваща България, осъществимъ чрезъ ново, здраво възпитание, уднавяване на на всички мирогледи, сътрудничество въ всѣко отношение и готовностъ за жертва.

Само по пята на националната любовъ и сможетва, пята, който ни начертахъ нашитѣ възрожденици, ще може да се постигне желаното.

М. К.

Желѣзницитѣ въ днешно време

(Продължение отъ III стр.)

ни служебни задачи, отъ служителитѣ. Защото тѣ не знаеиъ ни денъ и нощъ, празникъ и дѣяникъ изнесоха върху здравитѣ си и калени въ много борби, плещи трудноститѣ при изпълнение служебнитѣ си обязанности. Тѣ, безропотно, съ пълно съзнание работиха за да изпълнятъ своя дългъ къмъ родината, която въ такива моменти се нуждае, именно, отъ подобни труженици, озарени отъ единичката мисълъ, че и тѣ чрезъ своя непосилень трудъ даватъ данъ на държава и служатъ на родината, издигайки я предъ очитѣ на външния свѣтъ, оставащъ съ силното впечатление за добра организация на Б. Д. Ж., което не е безъ значение.

Впрочемъ нека обърнемъ повече внимание къмъ това наше национално и отъ голѣмо значение за народната ни отбрана богатство, подпомогнемъ всячески неговото запазване, рационално използване, поощрявайки всѣчески всѣки начинъ за увеличаването му, което ще е отъ полза на народъ и държава, защото добре уредени желѣзници даватъ добри превози, добри резултати въ всѣко отношение.

Хроника

Съобщаваме на многобройнитѣ си членове, съмишленици и абонати на вестника, че за инкасаторка при Д-вото е назначена госпожица Тодорка Николова. Като напомняме че вестника ни се издържа изключително отъ чл. вноски и абонамента, молимъ за по-голема отзивчивостъ при поискване отъ инкасаторката, издѣлжаването на чл. вносъ и абонамента за вестника.

Варненци, предпочитайте производството на индустриални Варненски предприятия, защото тѣ се изработватъ отъ Варненски работници — отъ Варненски граждани.

Варненци, бждете доверчиви и бждете единни по общогражданскитѣ въпроси — съединението прави силата, радвайте се въ сполуката на съгражданина си помогни му въ нищетата.

Варненци, купувайте стока отъ мѣстни търговци защото тѣ носятъ всички фискални тежести на общинския ни бюджетъ. Когато отивате въ другъ градъ — запазете си покупкитѣ за Варна.

Варненци, купувайте занаятчийски произведения отъ Варненски занаятчици — защото възнаграждавате труда на мѣстния занаятчия.

Печат. А. Пъндълийски—Варна